

Prodigiorum liber

Iulius Obsequens

L. Scipione C. Laelio coss. [A.U.C. 564 / 190 B.C.]

1. Iunonis Lucinae templum fulmine ictum ita ut fastigium valvaeque deformarentur. In finitimis pleraque de caelo icta. Nursiae sereno nimbi orti et homines duo exanimati. Tusculi terra pluit. Mula Reate peperit. Supplicatio per decem pueros patrimos matrimos totidemque virgines habita.

M. Messala C. Livio coss. [A.U.C. 566 / 188 B.C.]

2. Luce inter horam tertiam et quartam tenebrae ortae. In Aventino lapidum pluviae novendiali expiatae. In Hispania prospere militatum.

[Sp. Postumio Albino Q. Marcio Philippo coss.] [A.U.C. 568 / 186 B.C.]

3. Sacrum novendiale factum quod in Piceno lapidibus pluit ignesque caelestes multifariam orti levi afflatu complurium vestimenta adusserunt. Aedes Iovis in Capitolio fulmine icta. In Umbria semimas duodecim ferme annorum inventus aruspicumque iussu necatus. Galli qui Alpes transierunt in Italiam sine proelio eiecti.

M. Claudio Q. Fabio Labeone coss. [A.U.C. 571 / 183 B.C.]

4. In area Vulcani per biduum, in area Concordiae totidem diebus sanguinem pluit. In Sicilia insula nova maritima. Hannibal in Bithynia veneno periit. Celtiberi subacti.

L. Aemilio Paulo Cn. Baebio Tamphilo coss. [A.U.C. 572 / 182 B.C.]

5. Procellosa tempestas strage in urbe facta signa aenea in Capitolio deiecit, signa in circo maximo cum columnis evertit, fastigia templorum aliquot a culmine abrupta dissipavit. Mulus tripes Reate natus. Aedes Apollinis Caietae fulmine icta.

P. Cornelio Cethego M. Baebio Tamphilo coss. [A.U.C. 573 / 181 B.C.]

6. In area Vulcani et Concordia sanguinem pluit. Hastae Martis motae. Lanuvii simulacrum Iunonis Sospitae lacrimavit. Pestilentiae Libitina non suffecit. Ex Sibyllinis supplicatum cum sex mensibus non pluisset. Ligures proelio victi deletique.

Q. Fulvio L. Manlio coss. [A.U.C. 575 / 179 B.C.]

7. Nimbis continuis in Capitolio signa aliquot deiecta. Fulmine Romae et circa plurima decussa. In lectisternio Iovis terrae motu deorum capita se converterunt; lanx cum integumentis quae Iovi erant

apposita decidit. De mensa oleas mures praeroserunt.

M. Iunio A. Manlio coss. [A.U.C. 576 / 178 B.C.]

8. Incendio circa forum cum plurima essent deusta, aedes Veneris sine ullo vestigio cremata. Vestae penetralis ignis extinctus. Virgo iussu M. Aemilii pontificis maximi flagro caesa negavit ulterius interiturum. Supplicationibus habitis in Hispania et Histria bella prospere administrata.

C. Claudio Ti. Sempronio Graccho coss. [A.U.C. 577 / 177 B.C.]

Cn. Cornelio Q. Petillio coss. [A.U.C. 578 / 176 B.C.]

9. Cum immolassent victimas consules, iecur extabuit. Cornelius ex monte Albano rediens membris captus ad aquas Cumanas mortuus, Petilius contra Ligures dimicans occisus est.

M. Lepido Q. Mucio coss. [A.U.C. 579 / 175 B.C.]

10. Gravi pestilentia hominum bonumque cadavera non sufficiente Libitina cum iacerent, vulturius non apparuit. Celtiberi deleti.

Q. Aelio Paeto M. Iunio coss. [A.U.C. 587 / 167 B.C.]

11. Romae aliquot loca sacra profanaque de caelo tacta. Anagniae terra pluit. Lanuvi fax ardens in caelo visa. Calatiae in agro publico per triduum et duas noctes sanguis manavit. Rex Illyrici Gentius et Macedoniae Perses devicit.

M. Marcello C. Sulpicio coss. [A.U.C. 588 / 166 B.C.]

12. In Campania multis locis terra pluit. In Praenestino cruenti ceciderunt imbres. Veienti lana ex arboribus nata. Terracinae in aede Minervae mulieres tres, quae operatae sedebant, exanimatae. Ad lucum Libitinae in statua equestri aenea ex ore et pede aqua manavit diu. Galli Ligures deleti.

Comitia cum ambitiosissime fierent et ob hoc senatus in Capitolio haberetur, milvus volans mustelam raptam de cella Iovis in medio consessu patrum misit. Sub idem tempus aedes Salutis de caelo tacta. In colle Quirinali sanguis terra manavit. Lanuvii fax in caelo nocte conspecta. Fulmine pleraque dicussa Cassini et sol per aliquot horas noctis visus. Teani Sidicini puer cum quattuor manibus et totidem pedibus natus. Urbe lustrata pax domi forisque fuit.

Cn. Octavio T. Manlio coss. [A.U.C. 589 / 165 B.C.]

13. Pestilentia fameque ita laboratum ut ex Sibyllinis populus circa compita sacellaque operaturus sederit. In aede Penatium valvae nocte sua sponte adapertae, et lupi Esquiliis et in colle Quirinali meridie apparuerunt exagitatique fuerunt. Urbe lustrata nihil triste accidit.

Ti. Graccho M' .Iuventino coss. [A.U.C. 591 / 163 B.C.]

14. Capuae nocte sol visis. In agro Stellati fulgure vervecum de grege pars exanimata. Terracinae pueri trigemini nati. Formiis duo soles Interdiu visi. Caelum arsit. Antii homo ex speculo acie orta combustus. Gabiis lacte pluit. Fulmine pleraque decussa in Palatio. In templum Victoriae cygnus inlapsus per manus capientium effugit. Priverni puella sine manu nata. In Cephallenia tuba in caelo cantare visa. Terra pluit. Procellosa tempestate tecta diruta stragesque agrorum facta. Crebro fulminavit. Nocte spevies solis Pisauri adfulsit. Caere porcus humanis manibus et pedibus natus, et pueri quadrupes et quadrumanes nati. Ad forum Aesi bovem flamma ex ipsius ore nata non laesit.

P. Scipione Nasica C. Marcio coss. [A.U.C. 592 / 162 B.C.]

15. Anagninae caelum nocte arsit. Fulmine pleraque decussa. Frusinone bos locutus. Reate mulus tripes natus. Cn. Octavius, legatus in Syria, per Lysiam, tutorem Antiochi pueri, in gymnasio occisus.

L. Lentulo C. Marcio coss. [A.U.C. 598 / 156 B.C.]

16. Procellosa tempestate in Capitolio aedes Iovis et circa omnia quassata. Pontificis maximi tectum cum columnis in Tiberim deiectum. In circo Flamínio porticus inter aedem Iunonis Reginae et Fortunae tacta, et circa aedificia pleraque dissipata. Taurus ad immolationem cum duceretur ob haec ipsa corruit. Dalmatae Scordisci superati.

Q. Opimio L. Postumio coss. [A.U.C. 600 / 154 B.C.]

17. In Provinciam proficiscens Postumius consul cum immolaret, in plurimis victimis caput in iocinere non invenit; profectusque post diem septimum aeger Romam relatus expiravit. Compsae arma in caelo volare visa. Fulmine pleraque decussa. A Gallis et a Lusitanis Romani per arma graviter vexati.

M. Claudio Marcello L. Valerio Flacco coss. [A.U.C. 602 / 152 B.C.]

18. Turbinis vi in campo columna ante aedem Iovis decussa cum signo aurato; cumque aruspices respondissent magistratum et sacerdotum interitum fore, omnes magistratus se protinus abdicaverunt. Quod Ariciae lapidibus pluerat, supplicato habita, item quod Romae multis locis species togatorum visae adpropinquantium oculos eludebant. In Lusitania varie, in Gallia prospere pugnatum.

Spurio Postumio L. Pisone coss. [A.U.C. 606 / 148 B.C.]

19. Vasto incendio Romae cum regia quoque ureretur, sacrarium et es duabus altera laurus ex mediis ignibus inviolatae steterunt. Pseudophilippus devictus.

P. Africano C. Livio coss. [A.U.C. 607 / 147 B.C.]

20. Amiterni puer tribus pedibus, una manu natus. Romae et circa fulmine pleraque icta. Caere sanguinis rivi terra fluxerunt et nocte caelum ac terra ardere visum. Frusione aurum sacrum mures adroserunt. Lanuvii inter horam tertiam et quintam duo discolores circuli solem cinxerunt rubente alter, alter candida linea. Stella arsit per dies triginta duos. Et cum Carthago obsideretur, in captivos Romanorum per Hasdrubalem barbaro more saevitum, mox Carthago per Aemilianum diruta.

Appio Claudio Q. Metello coss. [A.U.C. 611 / 143 B.C.]

21. Amiterni puer tribus pedibus natus. Caurae sanguinis rivi e terra fluxerunt. Cum a Salassis illata clades esset Romanis, decemviri pronuntiaverunt se invenisse in Sibyllinis, quotiens bellum Gallis illaturi essent, sacrificari in eorum finibus oportere.

L. Metello Q. Fabio Maximo coss. [A.U.C. 612 / 142 B.C.]

22. Fames et pestilentia cum essent, per decemviros supplicatum. Lunae androgynus natus praecepto aruspicum in mare deportatus. Tanta fuit Lunensibus pestilentia ut iacentibus in publicum passim cadaveribus, qui funerarent defuerint. In Macedonia exercitus Romanus proelio vexatus: adversus Viriathum dubie dimicavit.

P. Caepione C. Laelio coss. [A.U.C. 614 / 140 B.C.]

23. Praeneste et in Cephallenia signa de caelo cecidisse visa. Mons Aetna ignibus abundavit. Prodigium maioribus hostiis quadraginta expiatum. Annus pacatus fuit Viriatho victo.

M. Aemilio C. Hostilio Mancino coss. [A.U.C. 617 / 137 B.C.]

24. Cum Lavinii auspicaretur, pulli e cavea in silvam Laurentinam evolarunt neque inventi sunt. Praeneste fax ardens in caelo visa, sereno intonuit. Terracinae M. Claudius praetor in nave fulmine conflagravit. Lacus Fucinus per milia passuum quinque quoquo versum inundavit. In Graecostasi et in comitio sanguine fluxit. Esquiliis equuleus cum quinque pedibus natus. Fulmine pleraque decussa. Hostilius Mancinus consul in portu Herculis cum conscenderet navem petens Numantiam, vox improvise audita "Mane, Mancine." Cumque egressus postea navem Genuae conscendisset, anguis in nave inventus e manibus effugit. Ipse consul devictus, mox Numantinis deditus.

L. Furio S. Atilio Serrano coss. [A.U.C. 618 / 136 B.C.]

25. Regium paene totum incendio consumptum sine ullo humano fraudis aut negligentiae vestigio. Puer ex ancilla quattuor pedibus manibus oculis auribus et duplici obsceno natus. Puteoli in aquis calidis rivi manarunt sanguine. Fulmine pleraque deiecta. Puer aruspicum iussu crematus cinisque eius in mare deiectus. A Vaccaeis exercitus Romanus caesus.

Ser. Flacco Q. Calpurnio coss. [A.U.C. 619 / 135 B.C.]

26. Mons Aetna maioribus solito arsit ignibus. Romae puer solidus posteriore naturae parte genitus. Bononiae fruges in arboribus natae. Bubonis vox primun in Capitolio dein circa urbem audita. Quae avis praemio positi ab aucupe capta combustaque; cinis eius in Tiberim dispersus. Bos locutus. In Numantinis res male gestae, exercitus Romanus oppressus.

P. Africano C. Fulvio coss. [A.U.C. 620 / 134 B.C.]

27. In Amiterno sol noctu visus, eiusque lux aliquamdiu fuit visa. Bos locutus et nutritus publice. Sanguine pluit. Anagninae servo tunica arsit et intermortuo igne nullum flammae apparuit vestigium. In Capitolio nocte avis gemitus similes hominis dedit. In aede Iunonis Reginae scutum Ligusticum fulmine tactum. Fugitivorum bellum in Sicilia exortum, coniuratione servorum in Italia oppressa.

P. Mucio L. Pisone coss. [A.U.C. 621 / 133 B.C.]

27a. Tiberius Gracchus . . . legibus ferendis occisus. Proditum est memoria Tiberium Gracchum, quo die periit, tristia neglexisse omina, cum domi et in Capitolio sacrificanti dira portenderentur, domoque exiens sinistro ad limen offenso pede decusserit pollicem, et corvi fragmentum tegulae ante pedes eius proiecerint ex stillicidio. In lacu Romano lacte rivi manarunt. Lunae terra quattuor iugerum spatio in profundum abiit et mox de caverna lacum reddidit. Ardeae terra pluit. Minturnis lupus vigilem laniavit et inter tumultum effugit. Romae bubo et alia avis ignota visa. In aede Iunonis Reginae clausis per biduum valvis infantis vox audita. Scuta novo sanguine maculata. Puella quadrupes nata. In Agro Ferentino androgynus natus et in flumen deiectus. Virgines tres novenae canentes urbem lustraverunt.

P. Popillio P. Rupilio coss. [A.U.C. 622 / 132 B.C.]

27b. In Italia multa milia servorum quae coniuraverant aegre comprehensa et supplicio consumpta. In Sicilia fugitivi Romanos exercitus necaverunt. Numantia diruta.

Ap. Claudio M. Perperna coss. [A.U.C. 624 / 130 B.C.]

28. Reate mulus cum quinque pedibus natus. Romae in Graecostasi lacte pluit. Lupus et canis Hostiae pugnantibus fumline exanimatae. Grex ovium in Apulia uno ictu fulmine exanimatus. Praetor populi Romani fulmine exanimatus. Terracinae sereno navis velum fulmine in aqua deiectum, et impensas omnis quae ibi erant ignis absumpsit. Publius Crassus adversus Aristonicum dimicans occisus. Apollinis simulacrum lacrimavit per quadriduum. Vates portenderunt Graeciae fore exitium, unde deductum esset. Phrygia recepta Asia Attali testamento legata Romanis. Antiocho regi Syriae ingenti exercitu dimicanti hirundines in tabernaculo nidum fecerunt. Quo prodigio neglecto proelium commisit et a Parthis occisus est.

C. Sempronio M' . Aquili coss. [A.U.C. 625 / 129 B.C.]

28a. . . . M. Fulvii Flacci triumviri . . . dissensione in legibus ferendis . . . Angues duo nigri in cella Minervae allapsi civilem caedem portenderunt.

M. Aemilio L. Aurelio coss. [A.U.C. 628 / 126 B.C.]

29. Nocturna tempestate in Capitolio aliquot templa concussa sunt. Romae et circa fulmine pleraque deiecta sunt. Aetna mons terrae motu ignes super verticem late diffudit, et ad insulas Liparas mare efferbuit et quibusdam adustis navibus vapore plerosque navalis exanimavit, piscium vim magnam exanimem dispersit, quos Liparenses avidus epulis appetentes contaminatione ventris consumpti, ita ut nova pestilentia vastarentur insulae. Quod prodigium aruspicum rpsonso seditionem, quae post tempora patiut, portendit.

M. Plautio M. Fulvio coss. [A.U.C. 629 / 125 B.C.]

30. In arboribus fruges natae sunt. Oleo et lacte in Veiente pluit. Bubo in Capitolio visus. Arpis lapideus imber triduo . . . apparuit locustarum ingenti agmine in Africa, quae a vento in mare deiectae fluctibusque eiectae odore intolerabili Cyrenis mortiferoque vapore gravem pestilentiam fecerunt pecori; hominumque DCCC milia consumpta tabe proditum est. Fregellae, quae adversus Romanos coniuraverunt, dirutae, Ligures Sallys trucidati.

C. Cassio Longino C. Sextio coss. [A.U.C. 630 / 124 B.C.]

31. In Graecostasi lacte pluit. Fulmine Crotone grex ovium cum cane et tribus pastoribus exanimatus. Saturae vitulus biceps natus. Tumultus in urbe fuit C. Graccho leges ferente.

Cn. Domitio C. Fannio coss. [A.U.C. 632 / 122 B.C.]

32. In foro Vessano androgynus natus in mare delatus est. In Gallia tres soles et tres lunae visae. Vitulus biceps natus. Bubo in Capitolio visus. Aetnae incendio Catina consumpta. Sallyes et Allobroges devicti.

L. Opimio Q. Fabio Maximo coss. [A.U.C. 633 / 121 B.C.]

33. Grex luporum limites qui in agrorum divisione per C. Gracchum depositi erant dissipavit. Ipse Gracchus in Aventino occisus.

L. Aurelio Cotta L. Caecilio coss. [A.U.C. 635 / 119 B.C.]

34. Androgynus in agro Romano annorum octo inventus et in mare deportatus. Virgines ter novenae in urbe cantarunt.

M. Catone Q. Marcio coss. [A.U.C. 636 / 118 B.C.]

35. Catone consule immolante exta tabuerunt, caput iocineris inventum non est. Lacte pluit. Terra cum mugitu tremuit. Examen apum in foro consedit. Sacrificium ex Sibyllinis.

L. Caecilio L. Aurelio coss. [A.U.C. 637 / 117 B.C.]

36. Fulmine Romae et circa pleraque tacta. Praeneste lacte pluit. Hastae Martis in regia motae. Priverni terra septem iugerum spatio in caverna desedit. Saturniae androgynus annorum decem inventus et mari demersus. Virgines viginti septem urbem carmine lustraverunt. Reliquum anni in pace fuit.

M'. Acilio C. Porcio coss. [A.U.C. 640 / 114 B.C.]

37. P. Elvius eques Romanus a ludis Romanis cum in Apuliam reverteretur, in agro Stellati filia eius virgo equo insidens fulmine icta exanimataque, vestimento deducto in inguinibus, exserta lingua, per inferiores locos ut ignis ad os emicuerit. Responsum infamiam virginibus et equestri ordini portendi, quia equi ornamenta dispersa erant. Tres uno tempore virgines Vestales nobilissimae cum aliquot equitibus Romanis incesti poenas subierunt. Aedes Veneri Verticordiae facta.

C. Caecilio Cn. Papirio coss. [A.U.C. 641 / 113 B.C.]

38. Albanus mons nocte ardere visus. Aedicula et signum de caelo tacta. Ara Salutis interrupta. Terra in Lucanis et Privernati late hiavit. In Gallia caelum ardere visum. Cimbri Teutonique Alpes transgressi foedum stragem Romanorum sociorumque fecerunt.

P. Scipione L. Calpurnio coss. [A.U.C. 643 / 111 B.C.]

39. Maxima pars urbis exusta cum aede Matris Magnae. Lacte per triduum pluit, hostiisque expiatum maioribus. Iugurthinum bellum exortum.

Servio Galba M. Scauro coss. [A.U.C. 646 / 108 B.C.]

40. Avis incendiaria et bubo in urbe visae. In latomiis homo ab homine adesus. Ex Sibyllinis in insula Cimolia sacrificatum per triginta ingenuos patrimos et matrimos totidemque virgines. Multa milia hominum intumescere Pado et stagno Arretino obruta. Bis lacte pluit. Nursiae gemini ex muliere ingenua nati, puella integris omnibus membris, puer a parte prioris alvi aperto ita ut nudum intestinum conspiceretur, idem posteriore natura solidus natus, qui voce missa expiravit. Contra Iugurtham prospere dimicatum.

Q. Servilio Caepione C. Atilio Serrano coss. [A.U.C. 648 / 106 B.C.]

41. Amiterni cum ex ancilla puer nasceretur, ave dixit. In agro Perusino et Romae locis aliquot lacte

pluit. Inter multa fulmine icta Atellis digiti hominis quattuor tamquam ferro praecisi. Argentum signatum afflatu fulminis diffluit. In agro Trebulano mulier nupta civi Romano fulmine icta nec exanimata. Fremitus caelestis auditus et pila caelo cadere visa. Sanguine pluit. Romae interdum fax sublime volans conspecta. In aede Larum flamma a fastigio ad summum columnen penetravit innoxia. Per Caepionem consulem senatorum et equitum iudicia communicata. Cetera in pace fuerunt.

P. Rutilio Cn. Manlio coss. [A.U.C. 649 / 105 B.C.]

42. Trebulae Mutuscae ante quam ludi commiterentur, canente tibicine angues nigri aram circumdederunt, desinente cantare dilapsi. Postero die exorti a populo lapidibus enecati. Foribus templi adaptis simulacrum Martis ligneum capite stans inventum. A Lusitanis exercitus Romanus caesus.

C. Mario C. Flavio coss. [A.U.C. 650 / 104 B.C.]

43. Bubo extra urbem visus. Bos locuta. Trebulae Mutuscae simulacrum in templo, quod capite adaptis fuit, opertum inventum. Nuceriae ulmus vento eversa sua sponte erecta in radicem convaluit. In Lucanis lacte, Lunae sanguine pluit. Arimini canis locutus. Arma caelestia tempore utroque ab ortu et occasu visa pugnare et ab occasu vinci. Aruspicum responso populus stipem Cereri et Proserpinae tulit. Virgines viginti septem dona canentes tulerunt. Luna interdum cum stella ab hora tertia usque ad horam septimam apparuit. A fugitivis et desertoribus in Thurinis regiones vastatae. Cimbri Alpes transgressi post Hispaniam vastatam iunxerunt se Teutonibus. Lupus urbem intravit. Fulminis ictu vultures super turrem exanimati. Hora diei tertia solis defectus lucem obscuravit. Examen apium ante aedem Salutis consedit. In comitio lacte pluit. In Piceno tres soles visi. In agro Vulturnensi flamma e terra orta caelumque visa contingere. In Lucanis duo agni equinis pedibus nati, alter siminino capite. In Tarquinensi lactis rivi terra scaturienti exorti. Aruspicum responso signa oleaginea duo armata statuta supplicatumque. In Macedonia Thracibus subacti.

C. Mario Q. Lutatius coss. [A.U.C. 652 / 102 B.C.]

44. Novemdiale sacrum fuit, quod in Tuscis lapidibus pluerat. Urbs aruspicum iussu lustrata. Hostiarum cinis per decemvires in mare dispersus, et per dies novem per magistratus circa omnia templa et municipia pompa ducta supplicatum. Hastae Martis in regia sua sponte motae. Sanguine circa anem Anienem pluit. Examen apium in foro boario in sacello consedit. In Gallia in castris lux nocte fulsit. Puer ingenuus Ariciae flamma comprehensus nec ambustus. Aedes Iovis clusa fulmine icta. Cuius expiationem quia primus monstraverat Aemilius Potens aruspex, praemium tulit, ceteris celantibus, quod ipsis liberisque exitium portenderetur. Piratae in Cilicia a Romanis deleti. Teutoni a Mario trucidati.

C. Mario M' Aquilio coss. [A.U.C. 653 / 101 B.C.]

44a. Ancilia cum crepitu sua sponte mota. Servus Q. Servilii Caepionis Matri Idaeae se praecidit, et trans mare exportatus, ne umquam Romae reverteretur. Urbs lustrata. Capra cornibus ardentibus per urbem ducta, porta Naevia emissa relictaque. In Aventino luto pluit. Lusitanis devictis Hispania

ulterior pacata. Cimbri deleti.

C. Mario L. Valerio coss. [A.U.C. 654 / 100 B.C.]

45. Fax ardens Tarquiniis late visa subito lapsu cadens. Sub occasu solis orbis clipei similis ab occidente ad orientem visus perferri. In Piceno terrae motu domicilia ruinis prostrata, quaedam convulsa sede sua inclinata manserunt. Fremitus armorum ex inferno auditus. Quadrigae aureatae in foro pedibus sudaverunt. Fugitivi in Sicilia proeliis trucidati.

M. Antonio A. Postumio coss. [A.U.C. 655 / 99 B.C.]

46. Bubone in urbe visa urbs lustrata. Nimbis et procella plurima dissipata, fulmine pleraque tacta. Lanuvii in aede Iunonis Sospitae in cubiculo deae sanguinis guttae visae. Nursiae aedes sacra terrae motu disiecta. Lusitani rebellantes subacti. Sex. Titius tribunus plebis de agris dividendis populo cum repugnantibus collegis pertinaciter legem ferret, corvi duo numero in alto volantes ita pugnaverunt supra contionem ut rostris unguibusque lacerarentur. Aruspices sacra Apollini litanda et de lege, quae ferebatur, supersedendum pronuntiarunt. Fremitus ab inferno ad caelum ferri visus inopiam famemque portendit. Populus stipem, matronae thesaurum et virgines dona Cereri et Proserpinae tulerunt. Per virgines viginti septem cantitatum. Signa cupressea duo Iunoni Reginae posita. In Lusitania prospere a Romanis pugnatum.

Q. Metello T. Didio coss. [A.U.C. 656 / 98 B.C.]

47. Bubone in Capitolio supra deorum simulacra viso cum piaretur, taurus victima exanimis concidit. Fulmine pleraque decussa. Hastae Martis in regia motae. Ludis in theatro creta candida pluit; fruges et tempestates portendit bonas. Sereno tonuit. Apud aedem Apollinis decemviris immolantibus caput iocineris non fuit, sacrificantibus anguis ad aram inventus. Item androgynus in mare deportatus. In circo inter pila militum ignis fusus. Hispani pluribus proeliis devicti.

Cn. Cornelio Lentulo P. Licinio coss. [A.U.C. 657 / 97 B.C.]

48. Supplicatum in urbe quod androgynus inventus et in mare deportatus erat. Pisuri terrae fremitus auditus. Muri pinnae sine terrae motu passim deiectae civiles portendere discordias. Nursiae simulacrum Iovis in partem sinistram conversum. Cupressea simulacra Iunonis Reginae posita per virgines viginti septem, quae urbem lustraverunt. Celtiberi, Maedi, Dardani subacti.

Cn. Domitio C. Cassio coss. [A.U.C. 658 / 96 B.C.]

49. Lupus urbem ingessus in domo privato occisus. Bubo in Capitolio occisus. Fulmine pleraque decussa. Signa aurata Iovis cum capite columnaue disiecta. Faesulis sanguine terra manavit. Arretii mulieri e naso spicae farris natae, eadem farris grana vomuit. Urbe lustrata Ptolemaeus, rex Aegypti, Cyrenis mortuus S.P.Q. Romanum heredem reliquit.

L. Crasso Q. Scaevola coss. [A.U.C. 659 / 95 B.C.]

50. Caere lacte pluit. Lebadiae Eutychedes in templum Iovis Trophonii degressus tabulam aeneam extulit, in qua scripta erant, quae ad res Romanas pertinent. Fulminis afflatu pleraque animalia exanimata. Venafri hiatu terra alte subsedit. Vultures canem mortuum laniantes occisi ab aliis et comesi vulturibus. Agnus biceps, puer tribus manibus totidemque pedibus natus Ateste. Hastae Martis in regia motae. Androgynus Urbino natus in mare deportatus. Pax domi forisque fuit.

C. Caelio L. Domitio coss. [A.U.C. 660 / 94 B.C.]

51. Novemdiale sacrum fuit quod Volsca gente lapidibus pluerat. Vulsiis luna nova defecit et non nisi postero die hora tertia comparuit. Puella biceps, quadripes, quadrimana, gemina feminae natura mortua nata. Avis incendiaria visa occisaque. In Vestinis in villa lapidibus pluit. Fax in caelo apparuit et totum caelum ardere visum. Terra sanguine manavit et concrevit. Canes saxa tegulas vulgo roserunt. Faesulis ingens multitudo inter sepulcra lugubri veste, pallida facie interdum ambulare gregatim visa. Per Nasicam Hispaniae principes qui rebellabant supplicio consumpti urbibus dirutis.

C. Valerio M. Herennio coss. [A.U.C. 661 / 93 B.C.]

52. Romae et circa fulmine pleraque decussa. Ancilla puerum unimanum peperit. Fregellis aedes Neptuni nocte patefacta. Maris vituli cum exta demerentur, gemini vitelli in alvo eius inventi. Arretii signum aeneum Mercurii sudavit. In Lucanis gregem vervecum cum pasceretur et nocte in stabulo flamma circumdata nihil adussit. Carseolis torrens sanguinis fluxit. Lupi urbem ingressi. Praeneste lana volitavit. In Apulia mula peperit. Milvus in aede Apollinis Romae comprehensus. Herennio consuli bis immolanti caput iocineris defuit. In sacro novemdiali cena deae posita a cane adesa antequam delibaretur. Vulsiis prima luce flamma caelo emicare visa; cum in unum coisset, os flamma ferrugineum ostendit, caelum visum discedere, cuius hiatu vertices flammae apparuerunt. Lustrationibus prospere expiatum. Nam totus annus domi forisque tranquillus fuit.

C. Claudio M. Perpenna coss. [A.U.C. 662 / 92 B.C.]

53. Bubo in aede Fortunae Equestris comprehensus inter manus expiravit. Faesulis fremitus terrae auditus. Puer ex ancilla natus sine foramine naturae qua humor emittitur. Mulier duplici natura inventa. Fax in caelo visa. Bos locuta. Examen apium in culmine privatae domus consedit. Volaterris sanguinis rivus manavit. Romae lacte pluit. Arretii duo androgyni inventi. Pullus gallinaceus quadripes natus. Fulmine pleraque icta. Supplicatio fuit. Populus Cereri et Proserpinae stipem tulit. Virgines viginti septem carmen canentes urbem lustraverunt. Maedorum in Macedonia gens provinciam cruenta vastavit.

L. Marcio Sex. Iulio coss. [A.U.C. 663 / 91 B.C.]

54. Livio Druso tr.pl. leges ferente cum bellum Italicum consurgeret, prodigia multa apparuerunt urbi. Sub ortu solis globus ignis a septemtrionali regione cum ingenti sono caeli emicuit. Arretii frangentibus panes cruor e mediis fluxit. In Vestinis per dies septem lapidibus testisque pluit.

Aenariae terrae hiatu flamma exorta in caelum emicuit. Circa Regium terrae motu pars urbis murique diruta. In Spoletino colore aureo globus ignis ad terram devolutus, maiorque factus e terra ad orientem ferri visus magnitudine solem obtexit. Cum in arce simulacrum Apollinis sudavit. Aedis Pietatis in circo Flaminio clausa fulmine icta. Asculo per ludos Romani trucidati. Cum ex agris in urbem pecora armentaque Latini agerent, starges hominum passim facta. Armenta in tantam rabiem concitata sunt ut vastando suos hostile imaginarentur bellum lacrimantesque canes multis affectibus calamitatem praesagirent suis.

L. Iulio Caesare P. Rutilio coss. [A.U.C. 664 / 90 B.C.]

55. Metella Caecilia somnio Iunonem Sospitam profugientem, quod immunde sua templa foedarentur, cum suis precibus aegre revocatam diceret, aedem matronarum sordidis obscenisque corporis coinquinatum ministriis, in qua etiam sub simulacro deae cubile canis cum fetu erat, commundatam supplicationibus habitis pristino splendore restituit. A Picentibus Romani barbaro more excruciat. Ubique in Latio clades accepta. Rutilius Lupus spretis religionibus cum in extis caput non invenisset iocineris, amisso exercitu in proelio occisus.

L. Sylla Q. Pompeio coss. [A.U.C. 666 / 88 B.C.]

56. Poppedius Silo in oppido Bovianum, quod ceperat, triumphans invectus omen victoriae hostibus ostendit, quia triumphus in urbem victricem non victam, induci solet. Proximo proelio amisso exercitu occisus. Mithridati adversus socios bellum paranti prodigia apparuerunt. Stratopedo, ubi senatus haberi solet, corvi vulturem tundendo rostris occiderunt. In eundem locum sidus ingens caelo demissum. Isidis species visa sambucam fulmine petere. Lucum Furiarum cum Mithridates succenderet, risus exauditus ingens sine auctore. Cum aruspicum iussu virginem Furiis immolaret, e iugulo puellae risus ortus turbavit sacrificium. Classis Mithridatis in Thessalia a Romanis in proello amissa.

Cn. Octavio L. Cinna coss. [A.U.C. 667 / 87 B.C.]

56a. Cinna et Mario per bella crudeliter saevientibus Romae in castris Gnaei Pompei caelum ruere visum, arma signaque tacta, milites exanimati. Ipse Pompeius afflatus sidere interiit. Lectum eius populus diripuit, corpus unco traxit quod discrimine civili perseverasset periclitanti patriae non succurrere, cum et imperium et maximos haberet exercitus.

L. Cinna C. Mario coss. [A.U.C. 668 / 86 B.C.]

56b. Piraeum Sylla cum oppugnaret diuturno labore, unus miles eius aggerem ferens exanimatus fulmine. Aruspex respondit quod caput iacentis in oppidum versum esset, introitum et victoriam Romanis significare. Post breve tempus Athenae et Piraeum a Sylla capta. Ilio a C. Fimbria incenso cum aedes quoque Minervae deflagrasset, inter ruinas simulacrum antiquissimum inviolatum stetit spemque restitutionis oppido portendit.

L. Scipione C. Norbano coss. [A.U.C. 671 / 83 B.C.]

57. Per Syllana tempora inter Capuam et Vulturum ingens signorum sonus armorumque horrendo clamore auditus, ita ut viderentur duae acies concurrere per plures dies. Rei miracolo intentius considerantibus vestigia equorum hominumque et recens protritae herbae et virgulta visa molem ingentis belli portendere. In Etruria Clusii mater familiae vivum serpentem peperit, qui iussu aruspicum in profluentem deiectus adversa aqua natavit. Lucius Sylla post quintum annum victor in Italiam reversus magno terrori fuit inimicis. Fraude aeditui Capitolium una nocte conflagravit. Sylla crudelitate foeda proscriptio principum fuit. Centena milia hominum consumpta Italico civilique bello relata sunt.

Mam. Aemilio D. Bruto coss. [A.U.C. 677 / 77 B.C.]

58. D. Laelius legatus Pompei (cui prodigium Romae erat factum in lecto uxoris duo angues conspecti in diversumque lapsi, proxime Pompeio in castris sedenti accipiter super caput accesserat) in Hispania adversus Sertorium inter pabulatores occisus.

Cn. Octavio C. Scribonio coss. [A.U.C. 678 / 76 B.C.]

59. Reate terrae motu aedes sacrae in oppido agrisque commotae, saxa quibus in forum strata erat discussa, pontes interrupti, ripae praelabentis fluminis in aquam provolutae, fremitus inferni exauditi et post paucos dies, quae concussa erant corruerunt. Saxum vivum cum provolveretur, in praecipiti rupe immobile stetit. A Sertorio in Hispania exercitus Romani caesi. Adversum Maedos varie dimicatum.

C. Aurelio L. Octavio coss. [A.U.C. 679 / 75 B.C.]

60. Sertorio in Hispania exercitum ducenti tale prodigium est factum: scuta equitum parte exteriori iaculae et pectora equorum cruenta visa. Quod prosperum sibi interpretatus est Sertorius, quia exteriora hostili sanguine maculari solent. Continua ei proelia cum successu fuerunt.

M. Varrone C. Cassio coss. [A.U.C. 681 / 73 B.C.]

60a. Cyzicum Mithridates cum oppugnaret, Aristagorae qui in summo magistratu erat Proserpina in quiete visa est dicere adversus tibicines se tubicinem comparasse. Postero die turres hostium vento disiectae sunt. Ad immolandum bos sacra iniussa de montibus per hostium classem adnatavit seque ad aras percutiendam obtulit.

M. Cicerone C. Antonio coss. [A.U.C. 691 / 63 B.C.]

61. Fulmine pleraque decussa. Sereno Vargunteius Pompeiis de caelo exanimatus. Trabis ardens ab occasu ad caelum extensa. Terrae motu Spoletum totum concussum et quaedam corruerunt. Inter alia relatum, biennio ante in Capitolio lupam Remi et Romuli fulmine ictam, signumque Iovis cum columna disiectum, aruspicum responso in foro repositum. Tabulae legum aeneae caelo tactae litteris liquefactis. Ab his prodigiis Catilinae nefaria conspiratio coepta.

D. Iunio L. Murena coss. [A.U.C. 692 / 62 B.C.]

61a. C. Antonius procos. cum in agro Pistorensi Catilinam devicisset, laureatos fasces in provinciam tulit. Ibi a Dardanis oppressus amisso exercitu profugit. Apparuit eum hostibus portendisse victoriam, cum ad eos laurum victricem tulerit, quam in Capitolio debuerat deponere.

Quinto Metello L. Afranio coss. [A.U.C. 694 / 60 B.C.]

62. Die toto ante sereno circa horam undecimam nox se intendit, deinde restitutus fulgor. Turbinis vi tecta deiecta. Ponte sublapso homines in Tiberim praecipitati. In agris pleraque arbores eversae radicibus. Lusitani Gallaeci devicti.

Cn. Domitio M. Messala coss. [A.U.C. 701 / 53 B.C.]

63. Lupi in urbe visi. Nocturni ululatus flebilis canum auditi. Simulacrum Martis sudavit. Fulmen tota urbe pervagatum pleraque deorum simulacra decussit, homines exanimavit. Urbs lustrata. Propter dictaturam Pompeii ingens seditio in urbe fuit.

L. Domitio Appio Claudio coss. [A.U.C. 700 / 54 B.C.]

64. M. Crassus ad Parthos profectus cum Eufратem traniret, multa prodigia neglexit. Cum etiam coorta tempestas signifero signum abreptum mersisset gurgiti, et offundente se nimborum caligine prohiberentur transire, pertinaciter perseverans cum filio et exercitu interii.

L. Paulo C. Marcello coss. [A.U.C. 704 / 50 B.C.]

65. Mula pariens discordiam civium, bonorum interitum, mutationem legum, turpes matronarum partus significavit. Incendium quo maxima pars urbis deleta est prodigii loco habitum. Inter Caesarem et Pompeium bella civilia exorta.

C. Caesare P. Servilio coss. [A.U.C. 706 / 48 B.C.]

65a. Adversus Caesarem Pompeius in Macedonia cum invitatis gentibus amicis instrueret aciem, a Dyrrhachio venientibus adversa fuerunt fulmina. Examen apium in signis perniciem portendit. Nocturni terrores in exercitu fuere. Ipse Pompeius pridie pugnae diem visus in theatro suo ingenti plausu excipi. Mox acie victus in Aegypto occisus. Eo ipso die plerisque locis signa sua sponte conversa constat, clamorem crepitumque armorum Antiochiae, bis ut curreretur in muros, auditum Ptolemaideque, sonum tympanorum Pergami. Palma viridis Trallibus in aede Victoriae sub Caesaris statua intra coagmenta lapidum magnitudine matura enata. C. Cornelius augur Patavii eo die, cum aves admitterent, proclamavit rem geri et vincere Caesarem.

C. Caesare M. Lepido coss. [A.U.C. 708 / 46 B.C.]

66. Decem legionum aquilae Gnaeo, Cn. Pompeii filio, quae fulmina tenebant visae dimittere et in sublime avolare. Ipse adulescens Pompeius victus et fugiens occisus.

C. Caesare M. Antonio coss. [A.U.C. 710 / 44 B.C.]

67. Caesari dictatori exta sine corde inventa. Calpurnia uxor somniavit fastigium domus, quod S.C. erat adiectum, ruisse. Nocte cum valvae cubiculi clausae essent, sua sponte apertae sunt, ita ut lunae fulgore, qui intro venerat, Calpurnia excitaretur. Ipse Caesar viginti tribus vulneribus in curia Pompeiana a coniuratis confossus.

M. Antonio P. Dolabella coss. [A.U.C. 710 / 44 B.C.]

68. C. Octavius testamento Caesaris patris Brundisii se in Iuliam gentem adscivit. Cumque hora diei tertia ingenti circumfusa multitudo Romam intraret, sol puri ac sereni caeli orbe modico inclusus extremae lineae circulo, qualis tendi arcus in nubibus solet, eum circumscripsit. Ludis Veneris Genetricis, quos pro collegio fecit, stella hora undecima crinita sub septentrionis sidere exorta convertit omnium oculos. Quod sidus quia ludis Veneris apparuit, divo Iulio insigne capitis consecrari placuit. Ipsi Caesari monstrosa malignitate Antonii consulis multa perpresso generosa fuit ad resistendum constantia. Terrae motus crebri fuerunt. Fulmine navalia et alia pleraque tacta. Turbinis vi simulacrum, quod M. Cicero ante cellam Minervae pridie quam plebiscito in exilium iret posuerat, dissipatum membris pronum iacuit, fractis humeris brachiis capite; dirum ipsi Ciceroni portendit. Tabulae aeneae ex aede Fidei turbine evulsae. Aedis Opis valvae fractae. Arbores radicitus et pleraque tecta eversa. Fax caelo ad occidentem visa ferri. Stella per dies septem insignis arsit. Soles tres fulserunt, circaque solem imum corona spiceae similis in orbem emicuit, et postea in unum circulum sole redacto multis mensibus languida lux fuit. In aede Castoris nominum litterae quaedam Antonii et Dolabellae consulum excussae sunt, quibus utrisque alienatio a patria significata. Canum ululatus nocte ante domum auditi, ex his maximus a ceteris laniatus turpem infamiam Lepido portendit. Hostiae grex piscium in sicco reciproco maris fluxu relictus. Padus inundavit et intra ripam refluens ingentem viperarum vim reliquit. Inter Caesarem et Antonium civilia bella exorta.

C. Pansa A. Hirtio coss. [A.U.C. 711 / 43 B.C.]

69. Caesari cum honores decreti essent et imperium adversus Antonium, immolanti duplica exta apparuerunt. Secutae sunt eum res prosperae. C. Pansae cos. statua equestris Antonii domi corrui. Equus phaleratus in ipsius conspectu festinans concidit. Quidam e populo sanguine victimarum prolapsus respersam cruore palmam proficiscenti dedit. Funesta haec ipsi prodigia fuerunt, qui mox adversus Antonium dimicans in mortem vulneratus est. Armorum teleorumque species a terra visa cum fragore ad caelum ferri. Signa legionis quae relicta a Pansa ad urbis praesidium erat veluti longo situ inductis araneis vestiri visa. Fulmine pleraque icta. In castris Caesaris luce prima in culmine praetorii super linteum cedit aquila, inde circumvolantibus minoribus avibus excita de conspectu abiit. Oraculo Apollinis vox audita: lupis rabies hieme, aestate frumentum non demessum. Veteranis Caesari consulatum flagitantibus terribilis tumultus Romae fuit. Caesar cum in campum Martium exercitum deduceret, sex vultures apparuerunt. Conscendenti deinde rostra

cerato consuli iterum sex vultures conspecti veluti Romuli auspiciis novam urbem condituro signum dederunt. Reconciliatione inter Caesarem Antonium Lepidum facta foeda principum fuit proscriptio.

M. Lepido Munatio Planco coss. [A.U.C. 712 / 42 B.C.]

70. Mula Romae ad duodecim portas peperit. Canis aeditui mortua a cane tracta. Lux ita nocte fulsit ut tamquam die orto ad opus surgeretur. In Mutinensi victoriae Marianae signum meridiem spectans sua sponte conversum in septentrionem hora quarta. Cum haec victimis expiarentur, soles tres circiter hora tertia diei visi, mox in unum orbem contracti. Latinis in Albano monte cum sacrificaretur, ex humero et pollice Iovis cruor manavit. Per Cassium et Brutum in provinciis direptionibus sociorum bella gesta. Notatum est prodigii loco fuisse, quod P. Titius praetor propter dissensiones collegae magistratum abrogavit; et ante annum est mortuus. Constat neminem qui magistratum collegae abstulerat annum vixisse. Abrogaverunt autem hi: Lucius Iunius Brutus consul Tarquinio Collatino, Tib. Gracchus M. Octavio, Cn. Octavius L. Cinnae, C. Cinna tr.pl. C. Marullo, Tullius . . . Bruto et Cassio pugnam adversus Caesarem et Antonium molientibus in castris Cassii examen apium consedit. Locus aruspicum iussu interclusus interius ducto vallo. Vulturum et aliarum alitum quibus strages cadaverum pabulo est ingens vis exercitum advolavit. Puer in pompa Victoriae cultu cum ferretur, ferculo decidit. Lustratione lictor perversis fascibus lauream imposuit. Brutianis in proelium egredientibus Aethiops in porta occurrit et a militibus confossus. Cassius et Brutus interierunt.

C. Furnio C. Silano coss. [A.U.C. 737 / 17 B.C.]

71. Sub Appennino in villa Liviae, uxoris Caesaris, ingenti motu terra intermuit. Fax caelesti a meridiano ad septentrionem extenta luci diurnae similem noctem fecit. Turris hortorum Caesaris ad portam Collinam de caelo tacta. Insidiis Germanorum Romani circumventi sub M. Lollio legato graviter vexati.

Paulo Fabio Q. Aelio coss. [A.U.C. 743 / 11 B.C.]

72. In Germania in castris Drusi examen apium in tabernaculo Hostilii Rufi, praefecti castrorum, consedit ita ut funem praetendentem praefixamque tentorio lanceam amplecteretur. Multitudo Romanorum per insidias subiecta est.